

IV. MAGYAR FÖLDRAJZI KONFERENCIA

**TALAJFÖLDRAJZ – VÍZFÖLDRAJZ
GEOMORFOLÓGIA
ÉGHAJLATTAN
BIOGEOGRÁFIA – TÁJÖKOLÓGIA
TELEPÜLÉSFÖLDRAJZ – TELEPÜLÉSÖKOLÓGIA
GAZDASÁGFÖLDRAJZ – SZOCIÁLGEÓGRÁFIA
POLITIKAI ÉS TÖRTÉNETI FÖLDRAJZ
TURIZMUS FÖLDRAJZ
TERÜLET- ÉS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS**

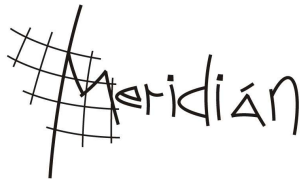
**Szerkesztő:
SZABÓ VALÉRIA
OROSZ ZOLTÁN
NAGY RICHÁRD
FAZEKAS ISTVÁN**

**Borítóterv:
DORKA DÉNES
FAZEKAS ISTVÁN**

DEBRECEN, 2008.

A 2008. november 14-15-én a Debreceni Egyetem
Tájvédelmi és Környezetföldrajzi Tanszéke,
Társadalomföldrajzi és Területfejlesztési Tanszéke,
valamint a Természetföldrajzi és Geoinformatikai Tanszéke által rendezett
IV. Magyar Földrajzi Konferencia előadásai

**A KIADVÁNY MEGJELENÉSÉT TÁMOGATTA:
MERIDIÁN TÁJ ÉS KÖRNYEZETFÖLDRAJZI ALAPÍTVÁNY**

ISBN 978-963-06-6004-4

Készült: a REXPO Kft. sokszorosítóüzemében, 2008-ban

TARTALOMJEGYZÉK

1. SZEKCIÓ – TALAJFÖLDRAJZ – VÍZFÖLDRAJZ	11
<i>Dr. Pásztor László – Dr. Szabó József – Dr. Bakacsi Zsófia</i> Az archív adatoktól a digitális funkcionális talajtérképekig	11
<i>Dr. Puskás Irén – Dr. Farsang Andrea</i> A szegedi talajok tipizálása a nemzetközi talajosztályozási rendszer (WRB, 2006) alapján	18
<i>Kitka Gergely – Dr. Farsang Andrea – Dr. Barta Károly</i> Talajeróziós scenáriók a kisvízgyűjtők tájhasználati tervezésében	25
<i>Blanka Viktória – Dr. Kiss Tímea</i> A kanyarulatmintázatot befolyásoló tényezők értékelése a Hernád Felsődobsza és Böcs közötti szakaszán	34
<i>Dr. Lovász György – Dr. Gyenizse Péter – Dr. Czigány Szabolcs – Dr. Pirkhoffer Ervin</i> A holocén tektonika és a Duna, Tisza valamint a Dráva esésgörbéje	41
<i>Dr. Rakonczai János – Dr. Kozák Péter</i> Hazai folyóink vízjárás-változásai az utóbbi másfél évszázadban	45
<i>Dr. Kiss Tímea – Sümeghy Borbála</i> Geomorfológiai alapú ártér-helyreállítás lehetősége a Száraz-ér egy rövid szakasza mentén	52
<i>Dr. Majdán János</i> A Dráva szabályozása 1787–1847 között	59
<i>Samu Andrea – Dr. Keveiné Dr. Bárány Ilona</i> Karsztos tavak vízminősítése néhány vízkémiai paraméter alapján	65
<i>Kész Attila</i> Morfometriai vizsgálatok a Borzsa vízgyűjtő területén	72
<i>Holndonner Péter</i> Mád község és térségének talajtani viszonyai	77
2. SZEKCIÓ – GEOMORFOLÓGIA	78
<i>Bradák Balázs – Dr. Csillag Gábor – Horváth Erzsébet</i> Pleisztocén felszínalakító folyamatok és klímacyklusok tükröződése a löszök mágneses szövetében (cérna-völgyi feltárás, Vértes)	78
<i>Dr. Csillag Gábor – Dr. Németh Károly – Dr. Sebe Krisztina</i> Paleofelszínnek és vulkáni szerkezetek kapcsolata a Balaton-felvidék és a Bakony területén	84

<i>Szepesi János</i> Savanyú lávatestek paleovulkáni formáinak vizsgálata a Tokaji-hegységben.....	91
<i>Dr. Vágó János</i> Szállítóközeg nélküli lejtős tömegmozgások a Bükkalja keleti részén.....	99
<i>Dr. Csillag Gábor – Dr. Fodor László – Dr. Sebe Krisztina – Dr. Müller Pál Mihály – Dr. Ruszkiczay-Rüdiger Zsófia – Dr. Thamóné Bozsó Edit – Dr. Bada Gábor</i> Deflációs formák és folyamatok a Dunántúl hegységi területein és környezetükben	105
<i>Nyári Diána – Dr. Kiss Tímea – Rosta Szabolcs – Dr. Sipos György – Dr. Geiger János</i> Emberi tevékenység következtében történt geomorfológiai változások vizsgálata egy Kiskunhalas melletti régészeti ásátás területén.....	112
<i>Kovács Gábor – Zámolyi András – Dr. Székely Balázs – Dr. Papp Sándor</i> Megfigyelések a Pinka-sík felszínfejlődéséhez: csuszamlásos folyamatok és neotektonika	119
<i>Kern Zoltán – Bočić, Neven – Horvatinčić, Nada – Dr. Fórizs István – Dr. Nagy Balázs – László Péter</i> Őskörnyezeti adatok a Velebit-hegység jegesbarlangjaiból (Ledena-zsomboly, Vukušić-jegesbarlang)	126
<i>Dr. Telbisz Tamás – Dr. Nagy Balázs – László Péter</i> Szibériai termokarsztos tavak morfogenetikai elemzése	134
<i>Dr. Sipos György – Ilyés Edit – Dr. Kiss Tímea</i> A morfológia, a hidrológia és a növényzet hatása a szigetfejlődésre a Maros apátfalvi szakaszán.....	140
<i>Mihályi Krisztián – Dr. Gucsik Arnold – Dr. Szabó József</i> A földi meteoritkráterek átmérő szerinti eloszlásai	147
<i>Dr. Vágó János – Hegedűs András</i> A bükkaljai ignimbritvonulatok morфомetriai vizsgálata domborzatmodell alapján.....	154
<i>Spéder Ferenc</i> Az abaujszántói Sátor-Krakó hegycsoport természetföldrajza.....	155
3. SEKCIÓ – ÉGHAJLATTAN.....	156
<i>Dr. Mika János</i> A melegedés kifulladásá, avagy közeli átbillenő pontok (Újabb viták egy évvel az IPCC Jelentése után).....	156
<i>Dr. Nagy Zoltán – Dr. Weidinger Tamás – Dr. Szász Gábor – Dr. Baranka Györgyi – Tóth Zoltán – Nagyné Kovács Eleonóra – Török Orsolya</i> Célzott éghajlati mérőhálózat a globális klímaváltozás magyarországi hatásainak nyomon követésére.....	157

Kiss Andrea

„Millenium” FP6 EU projekt – magyarországi írott források az európai ezeréves klímarekonstrukcióban 163

Dr. Pajtókné Dr. Tari Ilona – Utasi Zoltán – Dr. Mika János

A klímaváltozás szemléltetése a földrajztanításban 170

Dr. Mika János – Seres Alexandra

A fűtési hőigény néhány jellemzője Kelet-Magyarországon 177

Dióssy László – Dr. Anda Angéla

A szenzibilis és a latens hő alakulása kukorica állományban 184

Dr. Szegedi Sándor

A nagytérségi időjárási helyzetek hatása a városi hősziget kialakulására Debrecenben és a környező településeken 190

Dr. Tar Károly – Tóth Tamás – Rózsavölgyi Kornél

A potenciális szélenergia mennyiségének összefüggése a szeles napok számával 196

Csernus-Molnár Ildikó – Kiss Andrea

Temesvári műszeres mérések és napi időjárási feljegyzések: 1780–1803 205

Kiss Andrea

Tavaszi, nyári és kora-őszi hőmérsékleti rekonstrukciók kőszegi szőlő- és gabona fenológiai adatsorok alapján 212

4. SZEKCIÓ – BIOGEOGRÁFIA – TÁJÖKOLÓGIA 213

Dr. Kertész Ádám

Korszerű tájföldrajz és tájökológia 213

Dr. Seregélyes Tibor† – Dr. Molnár Zsolt – Dr. Bartha Sándor – Csomós Ágnes –

Dr. Bölöni János

A hazai növényzet regenerációs képessége a méta adatbázis adatai alapján 219

Dr. Keveiné Dr. Bárány Ilona

Tájökológiai vizsgálatok a karsztokon 226

Dr. Kollányi László – Jombach Sándor

Vizuális esztétikai tájelemzések 230

Dr. Karancsi Zoltán – Dr. Horváth Gergely – Oláh Ferenc

Környezetesztétikai kérdések vizsgálata egy nagyváros példáján 237

Deák József Áron

Az élőhelyterképezés felhasználása alföldi kistájak komplex szemléletű lehatárolásához Csongrád megyei példákra 239

<i>Dr. Szilassi Péter – Dr. Jordán Győző – Dr. Van Rompaey Anton – Van Dessel Wim</i> A területhasználat változás és a vízminőség közti kapcsolat vizsgálata idősor analízis segítségével egy balaton-felvidéki kisvízgyűjtő példáján	246
<i>Dr. Sütő László – Homoki Erika</i> A felszín bolygatottságának változása a Tardona-patak vízgyűjtőjén	252
<i>Balázs Boglárka</i> A Corine LC 50 felszínborítási adatbázis használhatóságának vizsgálata egy kis kiterjedésű mintaterületen, Heves külterületén	258
<i>Dóka Richárd</i> Az antropogén tájalakítás mértékének tér- és időbeli változása Kecskemét Térségében	263
<i>Dóka Richárd</i> Néhány érdekes, feltáratlan földtudományi jelenség és felszínforma a Duna-Tisza közén	264
5. SZEKCIÓ – TELEPÜLÉSFÖLDRAJZ – TELEPÜLÉSÖKOLÓGIA	265
<i>Dr. Izsák Éva – Dr. Probáld Ferenc – Dr. Uzzoli Annamária</i> Természeti adottságok és életminőség Budapesten	265
<i>Dr. Sallay Ágnes – Mikházi Zsuzsanna</i> Kistérségi zöldfelület fejlesztés	271
<i>Megyeriné Runyó Anna</i> Egy kisváros lakosságának környezettudata az egzakt mérések tükrében	278
<i>Hegedűs Gábor</i> Az elzárkózó helyi társadalom – lakóparkok a vidéki magyar nagyvárosokban	285
<i>Szabó Balázs</i> Lakásdinamika és lakóhelyi preferencia a budapesti városrégióban	292
<i>Dr. Trócsányi András – Stefán Klára</i> Megújuló Balokány? – Városrész-rehabilitáció az EKF szellemében	298
<i>Dr. Nagy Erika – Dr. Timár Judit</i> A városmegújítás társadalmi következményei Európában	307
<i>Dr. Kormány Gyula</i> Demográfiai viszonyok főbb jellemzői a Bereg-Szatmári-síkságon 1941–2005 között	314
<i>Pócsi Gabriella – Dr. Bajmócy Péter – Józsa Klára</i> A majorságok településföldrajzi fejlődése és jelenlegi differenciálódása Somogy megye példáján	322

<i>Dr. Mohos Mária</i>	
Szőlőhegyi szórványok átalakulása a Balaton-felvidéken.....	328
<i>Dr. Wilhelm Zoltán</i>	
Az urbanizáció sajátosságai Indiában.....	333
<i>Nagy Richárd</i>	
A pinceminősítés szerepe a települési értékvédelemben.....	339
6. SZEKCIÓ – GAZDASÁGFÖLDRAJZ – SZOCIÁLGEOGRAFIA.....	345
<i>Dr. Dövényi Zoltán</i>	
A táji identitásról.....	345
<i>Dr. Pál Viktor</i>	
Az egészségpolitika és a területi esélyegyenlőség összefüggései Magyarországon.....	349
<i>Dr. Balogh András</i>	
A bűnözés és a gazdasági fejlettség közötti összefüggések.....	356
<i>Boros Lajos</i>	
Hol laknak a szegények? A városi depriváció térbelisége Szegeden.....	362
<i>Horváth Krisztián</i>	
Az innováció és beruházások a Dél-Alföldi Régióban.....	369
<i>Tömöri Mihály</i>	
A magyarországi hipermarketek térbeli terjedésének vizsgálata.....	375
<i>Dr. Bajmócy Péter – Dr. Balogh András</i>	
Néhány hazai város megítélése öt egyetem hallgatóinak szemszögéből.....	382
<i>Dr. Illés Sándor</i>	
Hallgatók elképzelései sikeres öregedésükről.....	388
<i>Lieszkovszky József Pál – Szabó Szabolcs</i>	
Közlekedési szokásvizsgálatok a Cserhátban.....	390
<i>Jéger Gábor</i>	
A gazdasági fejlettség és a vasúti nyomtávok kapcsolata Európában és Ázsiában.....	396
<i>Dr. Molnár Ernő</i>	
Kelet-Közép-Európa autóipara az ezredfordulón.....	402
7. SZEKCIÓ – POLITIKA ÉS TÖRTÉNETI FÖLDRAJZ.....	409
<i>Dr. Hardi Tamás</i>	
Összefüggések az államhatár, a határtérség és a határon átnyúló mozgások jellemzői között.....	409

<i>Dr. Kókai Sándor</i> Adalékok a Temesi-Bánság iparának fejlődéséhez (1718–1854)	417
<i>Dr. Lenner Tibor</i> Adalékok Kapuvár történeti földrajzához	426
<i>Dr. Elekes Tibor</i> Aranyosszék településhálózatának és közigazgatásának változásai a XII. századtól napjainkig	432
<i>Dr. Suba János</i> Magyarország katonaföldrajzi helyzete és hadszíntér előkészítés 1949-1955	439
<i>Dr. M. Császár Zsuzsa – Pete József</i> A Kárpát-Balkán térség és az iszlám kapcsolatának térbeli-történeti aspektusai	444
<i>Makai Zoltán</i> Kazahsztán jövője: Kína vagy Oroszország?	451
<i>Dr. Kocsis Károly</i> Az energia orosz geopolitikája és Európa keleti fele	457
8. SZEKCIÓ TURIZMUS FÖLDRAJZ	468
<i>Dr. Gyuricza László</i> Kísérlet a turizmus természeti adottságainak kvantitatív értékelésére	468
<i>Mikbázi Zsuzsanna</i> Turisztikai klaszterek kialakulásának földrajzi vizsgálata	474
<i>Dr. Rátz Tamara</i> A turizmus katalizátor szerepe az európai integráció folyamatában személyes hálózatok kialakulásán keresztül	480
<i>Kökény István – Nagy László</i> A turisztikai potenciál hasznosításának táji hatásai	486
<i>Dr. Aubert Antal – Berki Mónika – Dr. Szabó Géza</i> A turisztikai magterületek kutatása és regionális jellemzői	492
<i>Dr. Irimiás Anna</i> Világítás! Kamera! Turizmus indul! (A filmek szerepe a kulturális turizmusban)	498
<i>Petykó Csilla</i> A közlekedés és a turizmus egymásra hatásának kérdései, avagy hatással vannak-e a turisták által használt közlekedési eszközök a kempingek szolgáltatásaira	503
<i>Dr. Hanusz Árpád</i> Határon átnyúló turisztikai kapcsolatok a Felső-Tisza mentén	509

<i>Dr. Tóth Géza</i> Az elérhetőség és az idegenforgalom kapcsolata (Loglineáris elemzés használata az idegenforgalom összetevőinek vizsgálatára).....	514
<i>Spiegler Patrícia</i> Területi identitás és turisztikai imázs: Példák a Dél-Dunántúlról.....	519
<i>Bodnár Réka Kata</i> Vandalizmus és megelőzésének lehetőségei a Balaton Régióban.....	525
<i>Vasvári Mária – Balogh Edit – Szilágyi Zsuzsanna – Dr. Szabó Szilárd</i> A Tisza-tó kognitív térképe, érettségi vizsga előtt álló diákok körében végzett kutatás alapján.....	531
<i>Oláh Ferenc</i> Ökoturisztikai lehetőségek Csongrád megyében	538
<i>Bolgár Blanka Erika – Ékes Veronika – Martonné Dr. Erdős Katalin</i> A fenntartható turizmus és a tájhasználat kapcsolata a francia natúrparkokban.....	544
<i>Pap Ágnes</i> A turisztikai innováció térbeli hatásainak kutatási lehetőségei.....	550
9. SEKCIÓ – TERÜLET- ÉS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS	552
<i>Lieszkovszky József Pál</i> A városfejlesztés új dokumentuma: az IVS.....	552
<i>Dr. Kozma Gábor</i> A Magyarország nyugati és keleti határán fekvő önkormányzatok gazdálkodása közötti különbségek.....	558
<i>Dr. Patkós Csaba</i> LEADER+ megközelítés az Észak-Magyarországi Régióban.....	564
<i>Pénzes János</i> Jövedelmi perifériák Magyarországon.....	571
<i>Tóth Tamás</i> A megújuló energiaforrások társadalmi megítélésében bekövetkezett változások a Hernád völgyében	577
<i>Dr. Götz Lajos</i> Az „Ózdomb” energiaellátási elgondolásai.....	583
<i>Filepné Kovács Krisztina</i> A táji versenyképesség javításának lehetőségei a Rábaköz-Tóköz-Hanságmente példáján	588

Horváth Zoltán

A konferenciaturizmus terület és gazdaságfejlesztési lehetőségei a Balaton Régióban 595

Pócsik Edit – Kiss Andrea

Városi táj eladása képeslapokon: történeti elemzés Gyula város példáján 602

Dr. Fazekas István – Orosz Zoltán

A települési hulladékgazdálkodás hazai kihívásai..... 608

Szalontai Lajos

Borsod-Abaúj-Zemplén megye megújuló energiaforrásai 614

Kiss Andrea – Pócsik Edit – Dr. Karancsi Zoltán

Képeslapok és tájmenedzsment kapcsolata egy balatoni mintaterület példáján.....615